

učitelek/učitelů, dlouhodobým problémem jsou učitelky/učitelé cizích jazyků – 19,2 % nekvalifikovaných. V základních školách je dále nejvyšší nekvalifikovanost ve skupině společenských věd – 39,2 %, krizovou úroveň lze konstatovat i v českém jazyce – 15,3 % v ZŠ1 a 12,3 % v ZŠ2, v matematice – 14,1 % v ZŠ1 a 11,3 % v ZŠ2, podobně i v přírodovědných předmětech – 18,4 % v ZŠ1 a 11,7 % v ZŠ2.

Proškolení pro práci s ICT (rozšířený modul SIPVZ) má 58,0 % učitelek/učitelů v ZŠ1 a 63,3 % v ZŠ2. Aktivní znalost cizího jazyka udává 54,6 % v ZŠ1 a 50,1 % v ZŠ2.

V základních školách je nejvyšší podíl PP s odbornou specializací (32,3 %), ve srovnání s předchozím školním rokem ČŠI zaznamenala skokový nárůst. Řada PP v ZŠ dokončila specializované vysokoškolské programy pro rozšíření kvalifikace, tento jev lze považovat za pozitivní dopad zákona o pedagogických pracovnících v praxi ZŠ.

V 60,4 % škol zajišťuje koordinaci preventivních programů předcházení sociálně patologickým jevům specializovaný pracovník školy.

ČŠI ve vzorkových šetřeních zjišťovala možnost vyučujících využít asistenty pedagoga. V základních školách v 6 619 sledovaných hodinách měli tuto možnost v 1 024 hodinách. Míra využití asistentů ve prospěch výuky byla 50,1 %, nižší míra byla na 2. stupni ZŠ, pouze 37,6 %. Některé/ří učitelky/učitelé přiznávají jistou bezradnost a spolupracovat s asistentem je pro ně obtížné.

Ve všech základních školách pracovali výchovní poradci, kteří evidovali žáky se SVP a poskytovali rady rodičům při volbě dalšího povolání či studia. Většina škol při zjišťování poruch učení spolupracovala s odbornými externími pracovníky, protože jen v některých školách měli k dispozici vlastního školního psychologa či speciálního pedagoga.

Průměrný plat učitelky/učitele ZŠ byl v navštívených školách 23 761,-- Kč, pohyblivé složky byly 19,9 %. Snížila se meziročně částka za přespočetné hodiny ze 455,-- Kč na 432,--Kč. Výdaje na DVPP v ZŠ byly 916,-- Kč na 1 PP, snížily se oproti roku 2007 o 17 %.

Ekonomické podmínky v základním vzdělávání

MŠMT stanovilo v souladu s ustanovením § 161 odst. 1 školského zákona na kalendářní rok 2009 republikový normativ na 1 žáka ve věku 6 – 14 let ve výši 44 126,-- Kč. ČŠI hodnotila aktuální stav ekonomických podmínek škol v uvedených ukazatelích, sledovala meziroční nárůst v navštívených školách a srovnává stav mezi rokem 2006 a 2008.

Neinvestiční výdaje v navštívených ZŠ byly celkem 10,4 mld. Kč. Na 1 žáka připadlo v průměru 182 539,-- Kč, podíl ze státního rozpočtu byl 73,9 %. Výdaje na platy byly v celkové výši 4,7 mld. Kč, podíl z celkových NIV byl 48,1 %.

Srovnání v ekonomických ukazatelích ukazuje rozdíly mezi malými a velkými školami ve výdajích na 1 žáka a na další vzdělávání PP, v pohyblivých složkách i ve využívání přespočetných hodin.

Tabulka 6 Hodnocení ekonomických podmínek v navštívených základních školách

Sledovaný ukazatel	Malé ZŠ	Velké ZŠ
NIV na 1 žáka	94 247,-- Kč	51 667,-- Kč
NIV ze SR na 1 žáka	75 226,-- Kč	38 712,-- Kč
DVPP na 1 žáka	1010,-- Kč	74,-- Kč
Průměrný plat PP	23 520,-- Kč	23 800,-- Kč
Podíl pohyblivých složek	24,9 %	17,5 %
Podíl za přespočetné hod.	380,-- Kč	450,-- Kč